

haSib ve Başmuhariri
SİRET BAYAR
Memleket menafine aid yazılara
savırlarımız açıktır.
Sasınayan yazılar geri
verümez.

ULUS SESİ

— SIYASAL GÜNDELİK TÜRK GAZETESİ —

Sayı 1039

27 Eylül 1938

SALI

Sayısı 100 Paradır.

On ikinci yıl

Kuruluş yılı 1 Ağustos 1927

Avrupa bir harb tehlikesine Dil Bayramı maruz bulunuyor.

26 Eylül 1938

Yazan: Yasin Kutluğ

Hitler endişe verici bir nutuk söyledi

Alman devlet reisi, Çekoslovakya'dan istediklerimiz verilmezse biz oraya giderek alacağız hiç bir şey kararımızı değiştiremez diyor

Şehrimizde

Dil Bayramı törenle kutlandı

Haikevinde, Yasin Kutluğ ve Ziya Kılıçözlü birer nutuk söylediler

26 Eylül dil bayramı şehrimizde Halkevinde törenle kutlandı ve Hal-

kevi gösterid kolu tarafından bir müsamere verildi.

Ziya Kılıçözlü'nün Söylevi

Yurtdaşlar, Arkadaşlar,
26 Ağustos Türk yurdunun düşmanlardan kurtulmağa başladığı günlerin başlangıcı olduğu gibi 26 Eylül de Türk dilinin kuruluş günüdür.

Bu gün dilimizin ya ban diller boyunduruğundan kurtulduğu günün yıl dönümü, daha doğrusu Türk dilinin dünya dillerine kaynaklık analık yapan geniş bir hazne olduğu sonucuna varıldığı "Güneş Dil" t-o isinin bulunduğu gün olduğu için kutludur.

Dil, insanları biri birine bağlayan, onları bir ülküye özverile koşturan milyonlarca kalbi birleş-

Törene saat 18 de bayraklarla donatılmış olan Halkevi salonunda istiklâl marşile başlandı.

Dil ve Edebiyat kolu üyelerinden Yasin Kutluğ bu kutsal günün yıl dönümünün ehemmiyeti ve altı yıl içinde öz dile doğru — Sonu 2 inci sayfa —

ti en, insan enerjisinin millet varlığının temeli olan bir kudrettir.

İnsanların ve ulusların yaşayışında bu kadar büyük bir önem taşıyan dilin düzelmesi için uluslar çalışmakta yarışıyorlar. Bu iş üzerinde derin araştırmalar yaparken Osmanlı hükümeti eski Türk dilini yazıdan ve konuşmadan uzaklaştırmakla kıvanç duyuyor. Osman-

Fransız Başvekili tayyare ile Londraya gitti

Ankara 27 (Radyo) — Dün gecedan bu gün saat dokuza kadar gelen haberlere göre Her Hitler son hadisat hakkındaki nutkunu söylemiştir.

Hitler nutkunda:

— Bu nutku Fuhrer söylemiyor, Alman milletinin bizzat kendisi söylüyor, diye başlamış ve Almanyanın harici siyasetini izah ederek Alman imparatorluğunun her şeyden evvel Alman milletin hayat şartlarını müdafaa etmekten ibaret olduğunu söylemiş ve Çekoslovakyanın ne suretle teşekkür ettiğini anlatmış ve demiştir ki:

— Çekoslovakya Al-

leca yazmayan, Osmanlıca konuşmayan, kibar sayılmıyor, yer alamıyordu.

Eski Türk medeniyeti Osmanlı saltanatı ile çökmüş, güzel Türk dili Osmanlıca ile şehirlerden, kibar sayılan sınıftan

— Sonu Sayfa 2 de —

manyanın istediği araziye ya verecek, yahud biz oraya giderek alacağız.

Hitler nutkuna şu suretle nihayet vermiştir:

— Dünya efkârına açık olarak söylüyorum. Bu gün milletimin başına bir asker olarak geçiyorum. Arkamda Alman milleti vardır. Hiç bir şey kararımızı değiştiremez. „

İngiliz Başvekili Londrada

Ankara 26 Radyo: Fransız Başvekili Daladiye ve Hariciye Nazırı Bonne tayyare ile Londraya gitmişlerdir.

Nazırlar, Londrada tayyare meydana inerken biriken halk:

— Yasin Kutluğ

— Sonu Sayfa 3 de |

YAKIN ŞARKTA

Yeni bir kuvvet doğuyor

Çanakkaleden Afganistana kadar uzanan bir saha dahilinde nasyonalizm büyük devletlere meydan okuyor

— 3 —

TÜRKİYE kendisine zorla kabul ettirilmiş olan sevrin muahedesi yırttı ve 1923'de Lozanda büyük devletlerle yeni bir sulh muahedesi akdetti. Türkiye bu muahededen sonra 150 se nedenberi malik olmadığı bir kuvvete kavuşmuş oldu. Rıza han da İngilizleri,

YAZAN
Hans Kohn

İrânın istiklâlini tanımaya mecbur etti. Mısır da istiklâlini ısrarla talep etti. Mısırlı nasyonalistler bir-

birini takib eden safhalar neticesinde nihayet 1937'de gayelerine erdiler.

İngiltere ve Fransa mandaterliklerini tadil ve terk mecburiyetinde kaldılar. İngiliz mandası altında bulunan Irak 1932'de milletler cemiyetinin müstakil âzası arasına katıldı. 1936'da Fransa Suriyeye, üç senelik bir intikal devresini müteakib tam istiklâlini vermek vaadinde bulundu. Bugün ise İngiltere Filistin'de Arap ve Yahudi nasyonalist hareketlerinin doğurduğu müşkül dava karşısında bulunuyor.

Bugün yakın şarkta yaşanan insanlar arasında bir menfaat birliği vardır. Evvelâ bir yakın şark antantı vardır ki bunun âzaları Türkiye, İran, Afganistan ve Irak'tır. Mısırın, Suudi Arabistanın ve Suriyenin yakında bu antanta girmeleri beklenilir.

Yakın şarkta nasyonalizm kemale ermek için daha pek çok yol katetmelidir; fakat bu hareketin canlı olduğu ve ilerilemekte olduğu bir hakikattir ve Avrupalı emperyalist devletleri bu hakikati hesaba katmak mecburiyetindedir.

ne varan bu Ana köklere dayanarak (ATA Türkün) yarattığı rejimlere karşı Bilhassa Ana dilimize öz Türkçemize ne suretle olursa olsun gösterilecek saygısızlığın Türkün Asil ruhunu sarsacağına hatta dünyayı alt üst edeceğine inanarak ilerleyen Türk ulusunun Türkçe söyleyen Türkçe okuyan, yazan, (ATA Türk) nesillerine bu muhtu günü yaşattığından dolayı Dil kurumuna canlı çalışmalarında daha iler-

Dünyanın derinlikleri-

Radyo

Haberlerim

Çek - Macar hududu kapatıldı

Ankara 26 Radyo: Çek - Macar hududu da tam imle kapatılmış, telefon haberleri kesilmiştir.

İngiliz kabinesi toplandı

Ankara 26 Radyo: Dün akşamki İngiltere kabinesi içtimainda Başvekil Çemberlayn, Hitlerle yaptığı ikinci mülakatı hakkında iza-hat vermiş, bu iza-hat hakkında hiç bir karar verilmemiştir. Kabine bu gün sabah yine lanmıştır.

Ankara 26 Radyo: İngiltere Başvekilinde söylendiği göre, Fransız Başvekilisi ile Haric Nazırı bu Pazar günü Londraya gideceklerdir.

Ziya Kılıçözlünün söylevi

— 1 inci sayfeden —

uzaklaşmış köylere çekilmişti.

Aradan yıla, yüz yıllar geçti. Türk ulusu hal-sız, Türk yurdu harap, Türk dili cılız ve zayıf bir duruma geldi. Bakımsız bir bağın asmalarını yabancı otlar kapladığı zaman nasıl verimsiz bir hale gelirse Türk dili de gücünü emen Acem ve Arab dilleriyle zayıfladı, dermansızlaştı.

Bu hale nihayet vermek isteyenler Türk dilini ayıklardan kurtarmak kaygısıyla çırpınanlar oldu. Fakat bunların hiç birisi bu büyük işi

ri başarılar dileriz.

Türkün her ilerlemesinin Asil kaynağı olan Ulu Önder (ATA Türk) candan sevgiler saygılar sunarız.

başaramadı. Yalnız dilin köklü ve bu bir medeniyetin yaradıldığı düzeldiği orten paslar atılman bütün parlaklığa meydana çıkacağı ve Ve en sonra Cumhuriyet te erkinliğine ve erkinliğine kavuşan Türkleti Atasının Önderi bu büyük iş de Dil devrimini yapar.

Halktan kuvvet halka dayanan ve içinden yükselen huriyet idarecileri büyütecek, halka niyetinin kapılarını cak kudreti vermek dil devrimini yapar.

- Sonu V-

Yurtdaşı!
Kaçakçı vatandaşı
Hayinidir

Şehrimizde

Dil Bayramı törenle kutlulandı

Halkevinde, Yasin Kutluğ ve Ziya Kılıçözlü birer nutuk söylediler

— 1 inci sayfeden —

atılan adımların verdiği verimli sonuçları bildiren ve çek alışı-lanan bir söylev verdi, bunu yayın komitesi başkanı Ziya Kılıçözlünün özlü bir söylevi takib etti.

Kılıçözlü bu söylevinde, Güneş - Dil teorisinin dünya dil bilgisinde uyandırdığı alâkayı izah etmiş ve altı yıldan beri bu alanda Ulu Önder Atatürkün yol gösterliği altında elde edilen varıkları anlatmış ve çok alkışlanmıştır.

Hava prazitli ve istasyon kuvvetsiz olduğu için dil kurumu adına İstanbul radyosunda verilen söylev şehrimizden dinlenilememiştir.

Törende İlbaşımız Ömer Cevad Ökmen, iş-yarlar ve kalabalık bir halk kütlesi bulunmuş, geç vakta kadar devam eden müsamere çok beğenilmiş ve seyircilere neşeli bir gece yaşatmıştır.

Dil Bayramı

— 1 inci sayfeden —

Dil kurumu: İlk ve orta öğretim ders kitaplarının Öz Türkçe yazılması-na yarayacak Cumhuriyet nesillerinin Ana dilleri ile okuyacağı ve yazacağı terimleri derlemiş bütün öğretmenlere ve ders kitabı yazarlara köklü bilgiler vermiştir.

Mekteplerimize, kitaplarımıza, konuşma ve yazmamıza, nasılsa yerleşmiş yabancı dillerin terimleri atılarak bunların karşılığı olan öz Türkçe kelimeler getirilmek suretile her kesin anlayabileceği güzel Türkçemiz ilerletilmiştir.

SAYIN yurddaşlarım: Ana yaşamızda hükümetimizin adı Türkiye Cumhuriyeti'dir Türkiye Cumhuriyeti hükümetinin Ana vasıflarından başkası Milliyetçiliktir. ulusçulugun başında Dil gelir.

Dünyanın derinlikleri-

Mardinde

Açılacak ehîl hayvan sergisinin proğramı

A - Kısarak Şubesi :

Sergilere iştirak edecek kısarakların müseccel yavruların hükümet veya eşhasa ait müseccel damızlık aygırlardan hasıl olması ve pedigrileri bulunması şarttır. Birinci ve ikinci mükâfat 4 - 10 üçüncü, Dördüncü mükâfat ise daha yaşlı kısaraklara verilir.

Teşhir edilen kısarakla için 16 mükâfat vardır.

Adet	Mükâfatın Nev' i	Mükâfatın Mikdarı
1	Birinci Mükâfat	75 × 1 = 75
2	ikinci —	50 × 2 = 100
3	Üçüncü =	40 × 3 = 120
10	Dördüncü Mükâfat	30 × 10 = 300
		595

B - Tay Şubesi :

Sergilere 6 aylıktan 3, 5 yaşına kadar olan saf kan arap tayları girer bunların müseccel olmaları şarttır.

Teşhir olunan saf kan arap taylarına 16 mükâfat verilir.

Adet	Mükâfatın Nev' i	Mükâfatın Mikdarı
1	Birinci Mükâfat	75 × 1 = 75
2	İkinci —	50 × 2 = 100
3	Üçüncü —	40 × 3 = 120
10	Dördüncü —	25 × 10 = 250
		545

1 - Sergiye duhuliyeye ücreti yoktur.

2 - Bir hayvan sende yalnız bir sergiye iştirak edebilir.

3 - Bir senenin serg'sinde birinci gelen hayvan diğer senelerde ancak ikinci üçüncü dördüncü ve beşinci olarak sırasile mükâfatlandırılır ve bir hayvan müddeti hayatında e, sergiye iştirak edebilir.

4 - Yarışlara iştirak etmek üzere, hazırlanmakta olan hayvanlara sergilerde mükâfat verilemez yarışlardan iki sene kadar bir müddet evvel uzaklaşmış olan hayvanlar sergide kazandıkları takdirde mükâfat alır.

5 - Mükâfat kazanan hayvanın sahibi hayvan genç yaşında satın alarak kendi elinde talim ve terbiye etmişse mükâfatın nısıfı hayvanı kendi elinde dogutup büyütmeye diğer nısıfı talim ve terbiye edip sergiye getiren yeni sahibine verilir.

6 - Sergi kayıt ve kabul muamelesi 13 - 14 - 15 - 16 - 17 / 1. Teş. / 938 günlerinde veteriner direktörlüğünde 18 - 19 - 20 / 1. Teş. / 938 tarihinde de hayvanlar muayene ve puantaj edilir, 21 - 22 Cuma, Cumartesi günleri tasnifi ve kazananlar ilân edilir. 23 1. / Teş. / 938 pazar günde kazananlar sergi mahalinde teşhir edilir. Teşhir üç gündür.

Romanya ve Yugoslavya

Çekoslovakya'ya bir taarruz vukuunda ona yardım edecekler

Fransız Başvekili Londrada

- 1 inci sayfeden -

ve Çekoslovakya, diye bağırışlardır.

Fransız Nazırları başvekâlete giderek müzakerele başlanmışlardır.

Çeklerin cevabı

Ankara 26 Radyo: Çekoslovakya hükümeti mümessili, hükümetinin cevabını Çemberlayne vermiştir.

Bu cevabın muhteviyatı henüz bilinmemektedir.

Ankara 26 Radyo: Romanya ve Yugoslavya, Macar hükümeti nezdinde teşebbüste bulunarak Çekoslovakya'ya bir

taarruz vukuunda ona karşı vermiş oldukları sözleri tutacaklarını bildirmişlerdir.

ULUS SESİ

ABUNA VE İLÂN ŞARTLARI

Abone Şartları

Müddet	Türkiye için	Haric için
Üç Aylığı	300 Kuruş	500 Kuruş
Altı Aylığı	450 "	800 "
Seneliği	800 "	1500 "

İLÂN ŞARTLARI

İlânın bener satırından (10) Kuruş alınır. İlân neşrinden mesuliyet kabul edilmez. Günü geçen nushalar (10) kuruştur.

Mardin defterdarlığından

Sıra No	Mevkii	Cinsi	Kimden metrûk olduğu	Muhammen bedeli	Lira	Kuruş
1	Meşkin	Hane	illo Mirgo	11	00	
2	"	"	Antun oğlu circis ayın mülk	16	00	
3	"	"	Davut bitti	7	00	
4	"	"	Loh davut boğoz	11	00	
5	Necmeddin	"	İlyas Şemun	6	00	
6	"	"	Mıksı sado kavuk	14	00	
7	"	"	Kas tüma oğlu Hanna	18	00	
8	"	"	Bahhi yusuf gevriye	27	00	
9	"	"	Sado Perihan	15	00	
10	Necmeddin dabbahane	dükkan	" "	8	00	
11	"	"	Amsih mağı	10	00	
12	"	"	Hamı mağı	10	00	
13	"	Diak	Mıksı ciccio hannavi	6	00	
14	"	Hane	Sado şimmas	12	00	
15	"	Dükkân	Melki velet kas Amsih	5	00	

Mevkii, cinsi, kimden metrûk olduğu ve bir senelik muhammen icar bedeli yukarıda yazılı Hazineye ait mebanî 938 malî yılına mahsuben teslim tarihinden itibaren Haziran 939 bidayetine ve 939 ve 940 malî yılları sonuna kadar murur edecek müddetle icare vermek üzere 23/9/938 tarihinden itibaren 15 gün müddetle açık arttırmaya konulmuştur.

İhale 8 Birinci Teşrin 938 tarihine müsadif Cumartesi günü saat 10 da Vardat müdürlüğü odasında yapılacaktır.

Mukavele tanzimi esas olup şartnameyi anlamak ve daha fazla malumat almak isteyenlerin ihale gününden evvel Defterdarlığa müracaatları ve taliplerin % 7,5 muvakkat teminatlarıyla ihale gününde komisyona müracaatları ilân olunur. 27, 30/9/938 ve 3, 6/10/938

Yurtdaş:

Türk Hava Kurumuna Yardım Et

Buyardım en büyük bir yurd borcudur.

YURTDAŞ!

Türk evinin şerefli ananesi kilerdir.

Kavanoz, kavanoz reçelleri, şişe şişe şurupları olma-

yanbir ev, Çocuk-suz bir yuva kadar tatsızdır.

Bu güzel anane mizi yaşatalım.

AMERİKA'da BİR TÜRK ÇOCUĞU

HER TÜRK ÇOCUĞUNUN
OKUMASI LAZIM BİR
ROMAN

Fiyatı 150 kuruştur
Kiraya da verilir.

**Yurttaş!
Kaçkılık Yapma**

PIYASA

Cins	Kilo	Kr.
Buğday	4	3
Arpa	3	3
Un (Bir çuval)	650	3
Darı	3	5
Nohut	3	3
Mercimek	25	85
Pirinc	60	30
Sade Yağ	30	32
Tere yağı	22	22
Zeytin yağı	100	20
Yün	20	40
Deri	30	12
Badem	36	36
Badem içi	32	125
Ceviz	45	310
Ceviz içi	25	25
Mahlep	22	45
Mazı	45	45
Kesme Şeker	45	45
Toz şeker	45	45
Kahve	45	45
Sahun	45	45
Cağ	45	45
Kuru	45	45
Pekmez	45	45
Bal	45	45

Ulus sesi Cumhuriyet
Bayramında
Fevkalâde bir şek
çıkacaktır.

Vilâyet Defterdarlığından:

Sıra No	Mevkii	Cins	Kimden metrûk olduğu	Muhammen Bedeli	Lira	Ka
1	Kölesyan	Hisseli hane	Cebail hazeri versesi	22	00	
2	"	9/10 Sehim hane	Melki marina	12	00	
3	"	Hisseli hane	Hanna mihho dehin	15	00	
4	"	"	Ricine binti Bitris veresesi	6	00	
5	"	"	Hanna velet Yaso Sahli	16	00	
6	"	"	Sado Zekkô versesi	15	00	
7	Meşkin	Hane hissesi	Şimmas Yusuf Sait Kendir	11	00	
8	"	Hane ve dükkân hissesi	Usi loh ve Circo Biru	11	00	
9	"	Hane hissesi	Circis haciki	18	00	
10	"	"	İlye binti kirkör	21	00	
11	Emineddin	Nisif hane	Tuma hanço	6	00	
12	Tekye	Nisif dükkân	Nazo Sait müdevvere	7	00	
13	"	Hane hissesi	Circis vejet amsih basmacı	7	00	
14	"	"	İslam Fatma faro	3	00	

Mevkii, cinsi, kimden metrûk olduğu ve bir senelik muhammen icar bedeli yukarıda yazılı hazineye ait mebani 938 malî yılına mahsuben teslim tarihinden Haziran 939 bîdayetine 939, 940 malî yılları sonuna kadar murur edecek müddetle icar verilmek üzere 20/9/938 tarihi iden itibaren 15 gün müddetle pazarlığı konulmuştur.

İhale 5 Birinci Teşrin 938 tarihine müsadif Çarşamba günü saat 10 da Varidat Müdürlüğü odasında yapılacaktır. Mukavele tanzimi esas olup şartnamayı anlamak ve daha fazla malumat almak isteyenlerin ihale gününden evvel Defterdarlığa müracaatları ve taleplerin % 7,5 muvakkat temin tlatiyle ihale gününde komisyona müracaatları ilân olunur.

23, 27, 30/9/938 ve 4/10/938

Yurtdaş!

KURDUĞUMUZ FABRİKALAR VE YAPTIĞIMIZ DEMİRYOLLAR

Hep ulusun biriktirme gücünü dayanır.

Bu gücü arttırmak hep senin elindedir

Mardin vilâyet daimî encümeninin

Mardin Firdevs namındaki eski Park mevkiinde yeniden inşa edilen Vâli konağının noksan kalan inşaatı 23 9/938 tarihinden itibaren 15 gün müddetle açık eksiltmeye çıkarılmıştır. Keşif bedeli 4464 lira 20 kuruştur. Eksiltme 8 Birinci Teşrin

938 tarihinde Cuma günü saat 12 de Vilâyet Encümeninde yapılmıştır. Muvakkat teminatı 345 liradır. Bu daha fazla tefsilat isteyen taliplerin Encümenine müracaatı ilân olunur.